

سال تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲	پیش نیاز یا همزمان: پرستاری بهداشت مادر و نوزاد
دانشکده: پرستاری و مامایی	نوع درس: نظری
مقطع / رشته: کارشناسی پرستاری	نام مدرسین: دکتر افسانه ارزانی، دکتر پروین عزیزنژاد Email: arzani_af@yahoo.com , AZIZNEJADROSHAN@yahoo.com
نام درس (واحد) و تعداد واحد: پرستاری کودک سالم ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری (۲۶ ساعت) و ۰/۵ واحد عملی (۱۷ ساعت))	تعداد دانشجو:
ترم: ۴	مدت زمان و روز جلسه: روزهای و ساعت

اهداف کلی درس: آشنا کردن دانشجویان با مبانی رشد و تکامل کودک به منظور آماده شدن برای ارائه خدمات پرستاری به کودکان سالم و خانواده آنان با تاکید بر اهمیت آموزش و بکارگیری اصول اولیه مراقبتهای بهداشتی با در نظر گرفتن نیازهای کودک در مراحل مختلف رشد و تکامل جهت حفظ سلامت و پیشگیری از بروز عوارض بیماریها در کودکان. همچنین دانشجویان قادر خواهند شد با تشخیص زودرس حالت‌های انحراف از حد طبیعی -انحراف از سلامتی و مراحل مختلف رشد و تکامل و تصمیم‌گیری مناسب در انتخاب اولویتها، پیشگیری یا توانبخشی را بعنوان پرستار کودک به عهده بگیرند.

شرح درس: این واحد حاوی اصول مراقبت خانواده محور، مفاهیم رشد و تکامل، نیازها و مشکلات بهداشتی کودکان در دوره های مختلف سنی است. طی این درس بر تعامل و مداخلات مناسب پرستاری با کودک و خانواده جهت حفظ و ارتقاء سلامت و پیشگیری از بروز مشکلات بهداشتی تاکید می شود. به علاوه در تدریس این درس آشنایی دانشجویان با نظریه‌ها و جنبه‌های فرهنگی و اجتماعی موثر بر سلامت کودک و استفاده از مهارتهای تفکر انتقادی و حل مشکل در مراقبت از کودک و خانواده مد نظر می باشد.

**اهداف ویژه: (رئوس مطالب)
 مباحث مربوط به دکتر ارزانی**

- سلامت در دوره کودکی: تحولات بهداشتی (تاریخچه، میزان مرگ و میر، میزان ابتلا، صدمات، برنامه های مراقبت بهداشتی و شاخصهای سلامتی) را شرح دهند.
- پرستاری از کودکان (فلسفه مراقبت، مراقبت خانواده محور، مراقبت غیر تروماتیک و نقش پرستاری کودکان (ارتباط درمانی، حمایت از خانواده، توسعه سلامت، پیشگیری از بیماریها و آموزش بهداشت) را شرح دهند.
- تاثیر خانواده و اجتماع، فرهنگ و مذهب بر سلامت کودک، نقش پرستار در مراقبت از کودک و خانواده، فرآیند مراقبت از کودک و خانواده، فرآیند پرستاری و کاربرد تفکر انتقادی را در کودکان توضیح دهند.
- مفاهیم رشد و تکامل و تئوریهای رشد و تکامل (فروید، اریکسون، پیاژه، کولبرگ)، همچنین بررسی تکامل و ابزار غربالگری رشد و تکامل را در کودکان توضیح دهند.
- بازی و نقش آن در تکامل کودک
- ارتقاء سلامت کودک شیرخوار و خانواده: رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی، اجتماعی، روانی اجتماعی، شناختی، جنسی، تصویر از جسم خویشتن، بازی)، تطابق کودک با فرآیند رشد و تکامل طبیعی، (اضطراب جدایی، ترس، انواع مراقبت از کودک شیرخوار، انضباط، محدودیت، سندرم کودک لوس، مکیدن انگشت، پستانک، کفش پوشیدن، رویش دندان) را شرح دهند.
- ارتقاء سلامتی کودک شیرخوار (تغذیه، خواب و فعالیت، بهداشت دهان و دندان، حوادث و پیشگیری از صدمه، راهنماییهای مراقبتی خانواده) را بیان نمایند.
- مشکلات بهداشتی دوره شیرخوارگی: اختلالات تغذیه‌ای (کواشیور کور، ماراسموس، نارسایی رشد، اسکوروی، راشیتیسم، حساسیت غذایی)، مشکلات تغذیه‌ای (تکنیکهای نامناسب تغذیه‌ای بالا آوردن، کولیک)، برفک دهان، اختلالات پوست (درماتیت دیاپر) و اختلالات با علت ناشناخته (سندرم مرگ ناگهانی شیرخوار، آپنه شیرخوارگی) را توضیح دهند.
- ارتقاء سلامت کودک نوپا و خانواده: رشد و تکامل (تکامل بیولوژیکی، روانی اجتماعی، شناختی، جنسی، تصویر از جسم خویشتن، اجتماعی (خلق و خو، بازی)، تطابق کودک با رشد و تکامل طبیعی
- (تعلیم توالد، رقابت خواهر و برادر، کج خلقی، منفی‌گرایی، انطباق با استرس، انضباط) را شرح دهند

-ارتقا سلامت کودک نوپا: فرایند انطباق با استرس، انضباط، ارتقاء نهایی سلامت کودک نوپا را شرح دهد.
وضعیت تغذیه، خواب و فعالیت، بهداشت دندان، حوادث و پیشگیری از صدمه و راهنمایی های مراقبتی به خانواده را شرح دهد.

-ارتقاء سلامت کودک خردسال: رشد و تکامل کودک خردسال در ابعاد مختلف را شرح دهد. تصویر از جسم خویشتن، تکامل اجتماعی (زبان، رفتار فردی اجتماعی، بازی) در خردسال را توضیح دهد. انطباق کودک با رشد و تکامل طبیعی (کودکستان، تجارب کودکستان و آمادگی، آموزش جنسی، پرخاشگری، مشکلات گفتاری، کودک تیزهوش، استرس و ترس) را توضیح دهد. ارتقاء نهایی سلامت کودک (تغذیه، خواب و فعالیت، بهداشت دندان، حوادث و پیشگیری از صدمه و راهنمایی مراقبتی خانواده) را شرح دهد.

- مشکلات بهداشتی اوائل خردسالی (نوپایی و قبل از مدرسه): کاربرد تدابیر پرستاری مبتنی بر تشخیص های پرستاری اختلالات عفونی (مخملک، راههای انتقال بیماری، تدابیر درمانی و مراقبت های پرستاری از بیماری مخملک، آبله مرغان، راههای انتقال بیماری، تدابیر درمانی و مراقبت های پرستاری، مننژیت، راههای انتقال بیماری مننژیت، تدابیر درمانی و مراقبت های پرستاری از بیماری مننژیت، بیماری آنسفالیت، راههای انتقال بیماری و تدابیر درمانی و مراقبت های پرستاری، سرخچه، راههای انتقال بیماری، تدابیر درمانی و مراقبت های پرستاری از بیماری سرخچه را شرح دهد. رزوثولا، علایم بیماری، راههای انتقال بیماری و تدابیر درمانی و مراقبت های پرستاری از بیماری رزوثولا را شرح دهد. اوربون، علایم بیماری، راههای انتقال بیماری و تدابیر درمانی و مراقبت های پرستاری از بیماری اوربون را شرح دهد. منونوکلئوز عفونی، علایم بیماری، راههای انتقال بیماری، تدابیر درمانی و مراقبت های پرستاری از بیماری را شرح دهد. بیماری ایدز، علایم، راههای انتقال بیماری و تدابیر درمانی و مراقبت های پرستاری از بیماری ایدز را شرح دهد. انواع سوء رفتار با کودک، بیماری های شایع انگلی دوران خردسالی، روش های درمان بیماری های شایع انگلی را توضیح دهد.

-ارتقاء سلامت کودک سن مدرسه و خانواده: ابعاد مختلف رشد و تکامل کودک سن مدرسه، تصویر از خویشتن، تکامل جنسی و بازی در کودک در سن مدرسه، تطابق با رشد و تکامل طبیعی (تجارب مدرسه، محدودیت، انضباط، انطباق با استرس) را در کودک سن مدرسه شرح دهد. بهداشت دندان، بهداشت مدرسه، پیشگیری از صدمه و نحوه راهنمایی خانواده را توضیح دهد.
مشکلات شایع دوران مدرسه (شب ادراری و بی اختیاری مدفوع)، اختلالات رفتاری (بیش فعالی، اختلال یادگیری و ترس از مدرسه) را شرح دهد.

- ارتقاء سلامت نوجوان و خانواده: ابعاد مختلف رشد و تکامل نوجوان، تصورات نوجوان از سلامتی، عوامل موثر بر ارتقاء سلامتی نوجوان، نگرانیهای بهداشتی نوجوان (سازگاری با خانواده و سازگاری روانی اجتماعی)، صدمات، عادات غذایی، تناسب جسمی را در نوجوان شرح دهد. اعتیاد، خودکشی و افسردگی را در نوجوان شرح دهد. آزار جسمی در نوجوان، آزار جنسی و عاطفی، مشکلات یادگیری در نوجوان، آکنه، فشار خون و کلسترول بالا در نوجوان را شرح دهد

پیش بینی رفتار ورودی :

(آمادگی لازم دانشجو قبل از شروع جلسه - ارزشیابی آغازین):

مطالعه محتوای آموزشی جلسه/جلسات قبلی

ارائه (پیش) تکلیف

ایجاد بحث و پرسش و پاسخ اولیه

ارزشیابی در حین تدریس: در کلاس

پرسش و پاسخ

بحث نفر به نفر و بحث گروهی

آزمون میان ترم

جمع بندی و نتیجه گیری:

ارائه خلاصه مطالب بصورت دیداری، شنیداری، نوشتاری و یا ترکیبی در فایل های آموزشی مورد نظر

روش تدریس:

سخنرانی

پرسش و پاسخ

بحث گروهی

وسایل کمک آموزشی:

انواع فایل های آموزشی شامل:

فعالیت فراگیران: مقررات کلاس و وظایف دانشجویان

مشاهده و مطالعه محتواها و منابع آموزشی

ارائه تکالیف در موعد مقرر

شرکت در آزمون

دانشجویان عزیز توجه داشته باشند با توجه به گستردگی و تنوع زیاد مطالب و از طرفی کمبود وقت، نقش استاد، راهنمایی و تسهیل یادگیری است نه انتقال تمام و کمال محتوا، لذا آموزش مطلوب مستلزم مطالعه و مشارکت فعال شما می باشد و انتظار می رود:

- به حضور مرتب و منظم در کلاسها (در صورت تشکیل) همراه با آمادگی در تمام جلسات درس اهمیت دهید
- به منابع معرفی شده مراجعه و مطالب تکمیلی بحث ها را مطالعه فرمایید.

• ارائه مقاله، (حداکثر در ۵ اسلاید تهیه شود) مرتبط با موضوع درس کودک سالم و مقالات مربوط به ده سال اخیر باشد

ارزشیابی پایانی (در پایان جلسه):

جمع بندی مطالب هر جلسه در یک یا دو پاراگراف

ارائه تکالیف در موعد مقرر

و

۱- ارائه مقاله انفرادی (اختیاری) ۰/۵ نمره (درس ۲ واحدی)

۲- امتحان میان ترم ۵ نمره (۳)

۳- امتحان کتبی پایان ترم ۱۵ نمره (۷)

توجه:

امتحان میان ترم و پایان دوره ممکنست بصورت تستی یا تشریحی کوتاه پاسخ و صحیح و غلط میباشد

مقاله قبل ارائه به استاد ایمیل شود (حداکثر تا آخر..... و ارائه در دو هفته آخر.....) زمان با توجه به نیمسال

تحصیلی متفاوت میباشد) تا تایید گردد

ARZANI_AF@yahoo.COM

منابع اصلی درس:

1-Wong D.L ,Hochenberry MJ. (2019).Nursing care of Infant and children.(11th ed). ST. Louis: Mosby.

2-James SR, Ashwill JW, Droske SG. Nursing care of Infant and children.(Last ed).

3-Schulte EB, Price DL, Gwin JF. Thompsons pediatric Nursing. (Last ed). Philadelphia: W.B.Saunders.

4. Hockenberry M J. Wilson D. Wong's Essentials of Pediatric Nursing, Last Edition. Mosbey com

Pillitteri A. Maternal and Child Health Nursing: Care of the Childbearing and Childrearing Family. Last ed. Lippincott Williams & Wilkins.

منبع فارسی:

پرستاری کودکان ونگ، جلد اول کودک سالم، ترجمه پوران سامی، محمود بدیعی و فاطمه احدی. آخرین ورژن

ژورنالهای کمک کننده جهت ارائه مقاله

[Journal of Pediatric Nursing](#)

[Journal for Specialists in Pediatric Nursing](#)

[Nursing Children and Young People](#)

[Child health nursing research](#)

[Nursing care of children](#)

[Journal of the Society of Pediatric Nurses](#)

[Journal of child and family nursing](#)

[Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing](#)

موفق باشید

دکتر ارزانی

دکتر عزیزنژاد روشن

دانشیار گروه پرستاری بهداشت و کودکان